

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Białymstoku

LBI.410.006.03.2018

P/18/071

01410818

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Białymstoku
ul. Akademicka 4, 15-267 Białystok
T +48 85 874 81 00, F +48 85 874 81 33
lbi@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/18/071 – Wczesne wspomaganie rozwoju dziecka z dysfunkcjami.
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Białymstoku
Kontroler	Marek Zapolski – doradca ekonomiczny, upoważnienie do kontroli nr LBI/37/2018 z 13 marca 2018 r. (dowód: akta kontroli str. 1)
Jednostka kontrolowana	Przedszkole Nr 1 w Łapach, 18-100 Łapy, ul. Polna 27 (dalej „Przedszkole”)
Kierownik jednostki kontrolowanej	Wiesława Wincenciak – dyrektor Przedszkola ¹ . (dowód: akta kontroli str. 2-4)

II. Ocena kontrolowanej działalności²

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia, że w okresie objętym kontrolą³ w Przedszkolu dzieciom z dysfunkcjami zapewniono szybkie podjęcie terapii wynikającej z opinii o potrzebie wczesnego wspomagania. Nad jej planowaniem oraz realizacją czuwał Zespół, w skład którego wchodził specjalista posiadający przygotowanie do pracy z małymi dziećmi wymagającymi wsparcia w rozwoju. Zaplanowane w indywidualnych programach wczesnego wspomagania zajęcia z dziećmi były realizowane przez specjalistów z niezbędnymi kwalifikacjami, a postępy dzieci oraz skuteczność udzielanej pomocy na bieżąco analizowano i oceniano. Wyniki tych ocen wykorzystywano przy modyfikowaniu planów udzielanej dzieciom pomocy. W celu poszerzenia metod oddziaływań terapeutycznych i wychowawczych prowadzono też aktywną współpracę z różnymi stowarzyszeniami zajmującymi się potrzebami dzieci, współuczestnicząc w realizowanych projektach. Na potrzeby zajęć zapewniono odpowiednie i właściwie wyposażone pomieszczenia. Dane dotyczące dzieci objętych wsparciem były rzetelnie wprowadzane do SIO, a wysokość otrzymywanych środków finansowych zabezpieczała możliwość realizacja zadań związanych ze wczesnym wspomaganiem rozwoju dzieci. Prawidłowo też gromadzono i przechowywano dokumentację dzieci objętych procesem wsparcia. Stwierdzona nieprawidłowość polegała na nieprzeprowadzeniu „Arkuszy obserwacji dziecka”. Najwyższa Izba Kontroli zwraca też uwagę, że poszczególnych latach szkolnych realizowano jedynie około 60% zaplanowanych zajęć wczesnego wspomagania rozwoju, co było efektem przede wszystkim niskiej frekwencji dzieci oraz nieskutecznego odpracowywania zajęć opuszczonych przez dziecko lub takich, które się nie odbyły. Skutkiem nieodpracowywania takich zajęć może być niepełna realizację i mała skuteczność indywidualnie ustalonej terapii wczesnego rozwoju dziecka.

1. Planowanie i udzielanie wsparcia w ramach wczesnego wspomagania rozwoju dzieci

Opis stanu faktycznego

1.1. Od 1 września 1989 r. Przedszkole nr 1 w Łapach (przy ul. Polnej 27) było placówką z oddziałami integracyjnymi. Zgodnie z § 9 Statutu, Przedszkole realizowało też Wczesne Wspomaganie Rozwoju Dziecka (dalej WWRD lub wsparcie) zgodnie z opinią Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej (dalej PPP), a zadania placówki w tym zakresie określono w §§ 58-68 Statutu. (dowód: akta kontroli str. 5-6)

¹ Od 1 września 2011 r.

² Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna. Jeżeli sformułowanie oceny ogólnej według proponowanej skali byłoby nadmiernie utrudnione albo taka ocena nie dawałaby prawdziwego obrazu funkcjonowania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą, stosuje się ocenę opisową bądź uzupełnia ocenę ogólną o dodatkowe wyjaśnienie.

³ Kontrolą objęty został okres od 1 września 2015 r. do dnia zakończenia kontroli (lata szkolne 2015/2016 - 2017/2018).

W okresie trzech lat szkolnych (2015/2016, 2016/2017 i 2017/2018) do Przedszkola uczęszczało ogółem 575 dzieci, w tym 26 z „Opiniami o potrzebie wczesnego wspomagania rozwoju dziecka” (dalej opinia), tj. 4,5% ogółu. W poszczególnych latach szkolnych (według stanu na 30 września), wsparciem tym objęto odpowiednio: ośmiorgo, 12 i 20 przedszkolaków, co stanowiło odpowiednio: 4,1%, 6,3% i 10,5% ogółu uczęszczających w tych latach (tj. odpowiednio: 195, 190, 190 dzieci). (dowód: akta kontroli str. 8-13)

Z opinii wynika, że:

- w roku szkolnym 2015/2016 spośród ośmiorga dzieci - wsparciem objęto troje ze względu na niepełnosprawność ruchową, w tym afazję, dwoje z uwagi na opóźniony rozwój psychoruchowy, jedno niedosłyszające, jedno z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim i jedno z Zespołem Aspergera,
- w roku szkolnym 2016/2017 spośród 12 dzieci - wsparciem objęto czworo ze względu na niepełnosprawność ruchową, w tym afazję, troje z Zespołem Aspergera, jedno z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim, jedno z Zespołem Pradera Willi'ego i troje z uwagi na opóźniony rozwój psychoruchowy,
- w roku szkolnym 2017/2018 spośród 20 dzieci - wsparciem objęto czworo ze względu na opóźniony rozwój psychoruchowy, czworo z uwagi na autyzm, dziesięcioro dzieci ze względu na niepełnosprawność ruchową, w tym afazję, jedno ze względu na opóźniony rozwój mowy i jedno dziecko z Zespołem Pradera Willi'ego.

(dowód: akta kontroli str. 14)

W okresie objętym kontrolą spośród 26 objętych wsparciem 14 dzieci korzystało przez okres od jednego do dwóch lat, 11 więcej niż dwa lata do czterech lat i jedno dziecko powyżej czterech lat. (dowód: akta kontroli str. 15)

Zajęcia terapeutyczne prowadzono tylko w Przedszkolu. Nie realizowano zajęć w domu dziecka. Z zajęć terapeutycznych poza dziećmi zamieszkującymi w Łapach (w bezpośredniej bliskości od placówki), korzystało również jedno dziecko (przywożone przez rodziców z Pionki Kościelnej oddalonej 4 km od Łap). Przedszkole nie organizowało transportu dzieci na zajęcia. Były one dowożone przez rodziców, a UM w Łapach zwracał koszt transportu. Analiza dokumentacji wszystkich przedszkolaków objętych WWRD w latach 2015/2016-2017/2018 wykazała, że do wsparcia kwalifikowano dzieci przed upływem 60 dni od daty zadeklarowania przez rodziców takiej potrzeby⁴ (tj. w dwóch przypadkach w tym samym dniu, a w pozostałych przypadkach w okresie od jednego do 30 dni). Zespół powoływano zazwyczaj w sierpniu przed rozpoczęciem roku szkolnego. Podobnie zajęcia z dzieckiem we wszystkich przypadkach rozpoczęto przed upływem 60 dni od złożenia wniosku przez rodziców (tj. w okresie od dwóch do 50 dni). W 10 spośród 26 przypadków zajęcia z dziećmi rozpoczęto w trakcie roku szkolnego, po dostarczeniu przez rodziców opinii PPP. Wskazuje to, że w trakcie rekrutacji Przedszkole nie wiedziało o potrzebie wsparcia tych dzieci. Natomiast czas od dnia uzyskania opinii o potrzebie wczesnego wspomagania do rozpoczęcia terapii w jednym przypadku wynosił ponad dwa lata (tj. 831 dni), w trzech przypadkach wynosił prawie dwa lata (tj. od 612 do 720 dni), w jednym przypadku ponad rok (467 dni), w sześciu przypadkach wynosił ponad pół roku (od 195 do 228 dni) i w 14 przypadkach do sześciu miesięcy, przy czym w jednym przypadku wsparcia udzielono już po dwóch dniach od wydania opinii. Było to efektem niezgłaszania przez rodziców potrzeby objęcia dziecka wsparciem. Dyrektor Przedszkola wyjaśniła, iż nie zna powodów dlaczego rodzice zwlekali ze zgłoszeniem dziecka do objęcia go wsparciem. W okresie objętym kontrolą nie wystąpiły przypadki odmowy objęcia dziecka wsparciem. (dowód: akta kontroli str. 16-17)

1.2. W każdym roku szkolnym zarządzeniem dyrektora wyznaczano jeden Zespół⁵ (w składzie wymaganym rozporządzeniami), a w załączniku do zarządzenia (w zależności od potrzeb wynikających z opinii o wczesnym wspomaganiu poszczególnych dzieci)

⁴ Przy czym wnioski o objęcie dzieci wczesnym wspomaganiem rozwoju były składane razem z dokumentami rekrutacyjnymi, bądź dostarczane przez rodziców w okresie późniejszym.

⁵ Zarządzenia Dyrektora Przedszkola Nr 1 w Łapach odpowiednio: Nr 5/15 z dnia 31 sierpnia 2015 r., Nr 6/16 z dnia 31 sierpnia 2016 r. i Nr 8/17 z dnia 29 sierpnia 2017 r. w sprawie powołania Zespołu wczesnego wspomagania rozwoju małego dziecka i rodziny.

określano specjalistów do prowadzenia zajęć z konkretnym dzieckiem. Pracą Zespołu kierował koordynator powołany przez dyrektora (zadanie to wykonywała nauczycielka z najdłuższym stażem). Kwalifikacje członków Zespołów odpowiadały diagnozom potrzeb poszczególnych dzieci określonych w opiniach PPP (zagadnienie kwalifikacji nauczycieli zostało opisane w punkcie 3.1 wystąpienia). W roku szkolnym 2015/2016 do wsparcia zakwalifikowano jedno dziecko niedosłyszące. Z wyjaśnień Dyrektor wynikało, że dziecko posiadało aparaty słuchowe od 3 miesiąca życia i w tym zakresie nie występowały problemy (nie wymagało pomocy surdopedagoga), zgodnie z opinią PPP dziecku zapewniono natomiast pomoc oligofrenopedagoga. (dowód: akta kontroli str. 18, 19-41, 285-286)

Zespół opracowywał „Indywidualny Program zajęć terapeutycznych” (dalej IP lub Program), w którym na podstawie diagnozy poziomu funkcjonowania dziecka wyznaczał kierunki i harmonogram działań niezbędnych we wczesnym wspomaganiu. Wyznaczone w IP zadania były zgodne z zaleceniami wynikającymi z opinii PPP. W Programie określano też wymiar czasu trwania zajęć (dwie godziny tygodniowo) oraz zalecenia dla rodziców dziecka do pracy w domu. Wszystkie IP opracowane w latach szkolnych 2015/2016 i 2015/2017 były opracowane zgodnie z wymaganiami określonymi w § 3 ust. 3 pkt. 3 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 11 października 2013 r. w sprawie organizowania wczesnego wspomagania rozwoju dzieci⁶. Po 1 września 2017 r. Programy te zawierały elementy określone w § 5 rozporządzenia z 2017 r. w sprawie wczesnego wspomagania), w tym określały sposób realizacji celów rozwojowych ukierunkowanych na poprawę funkcjonowania dziecka, wzmacnianie jego uczestnictwa w życiu społecznym i przygotowanie do nauki w szkole, eliminowanie barier i ograniczeń w środowisku utrudniających funkcjonowanie dziecka oraz zakres wsparcia rodziny dziecka w zakresie realizacji programu. W Programach w zależności od potrzeb dziecka określano rodzaj oraz liczbę godzin zajęć do zrealizowania (dwie godziny tygodniowo). Każdy IP zawierał czytelne i zrozumiałe zapisy, nie stosowano specjalistycznych zwrotów. Wszystkie Programy były podpisane przez członków Zespołu oraz zostały zaakceptowane przez rodzica poprzez złożenie własnoręcznego podpisu na dokumencie. (dowód: akta kontroli str. 42-60)

W okresie objętym kontrolą w placówce obowiązywała „Procedura wczesnego wspomagania rozwoju dzieci w Przedszkolu Nr 1 w Łapach”, a od 1 września 2017 r. „Regulamin organizowania wczesnego wspomagania rozwoju dziecka”, w którym określono organizację i cele zajęć realizowanych w ramach wsparcia, zasady funkcjonowania Zespołu oraz jego zadania, zakres obowiązków członków Zespołu, w tym koordynatora, psychologa, pedagoga, logopedy, terapeuty Integracji Sensorycznej oraz wyszczególniono rodzaj dokumentacji potwierdzającej przebieg procesu wczesnego wspomagania. (dowód: akta kontroli str. 61-67)

1.3. Analiza dokumentacji, w tym arkusza organizacji Przedszkola i (aneksów), harmonogramu zajęć i dzienników zajęć wykazała, że zajęcia WWRD z dziećmi prowadziły osoby posiadające kwalifikacje gwarantujące realizację zaleceń zawartych w opinii, tj. psycholog, logopeda, oligofrenopedagogik, rehabilitant ruchowy i SI. Ćwiczenia z dziećmi prowadzono indywidualnie w wymiarze dwóch godzin tygodniowo, przy czym czas jednostkowych zajęć był dostosowany do wieku dziecka – z młodszymi dziećmi zajęcia trwały krócej, a z dziećmi starszymi dłużej (np. w przypadku czterolatków czas zajęć wynosił 15 minut, a sześciolatków – 30 minut). W okresie objętym kontrolą zmniejszyła się liczba godzin zajęć, bowiem w roku szkolnym 2015/2016 zrealizowano 66,2% ogólnej ilości godzin zaplanowanych, w roku szkolnym 2016/2017 – 61,9% i w roku szkolnym 2017/2018 (w I semestrze) było to na poziomie 59,5%. Przyczyny tego opisano w dalszej części wystąpienia w sekcji „Uwagi dotyczące badanej działalności”. (dowód: akta kontroli str. 68)

Analiza wykorzystania godzin zajęć wsparcia przez poszczególne dzieci w latach szkolnych 2015/2016 – 2017/2018 wykazała, że:

- spośród ośmiorga dzieci objętych wsparciem, pięcioro w trakcie roku szkolnego 2015/2016 zajęcia zrealizowało w czasie ponad 75% zaplanowanych godzin, tj. od 59 do 68 godzin z 80 zaplanowanych,

⁶ Dz. U. poz. 1257, obowiązywało do 31 sierpnia 2017 r.

- w roku szkolnym 2016/2017 spośród 12 dzieci jedynie troje uczestniczyło w zajęciach terapeutycznych ponad 75% czasu zaplanowanego (tj. od 63 do 69 godzin z 80 zaplanowanych). Natomiast pozostałe dzieci uczestniczyły na zajęciach od 41,3% do 67% czasu zaplanowanego (tj. od 33 do 54 godzin z 80 zaplanowanych),
- podobną sytuację odnotowano też w roku szkolnym 2017/2018, w którym jedynie czworo dzieci spośród 20 uczestniczyło na zajęciach ponad 75% czasu zaplanowanego, tj. od 36 do 42 godzin z 48 zaplanowanych (do końca lutego 2018 r.). Pozostali uczestniczyli w zajęciach od 37,5% (przez 18 godzin) do 72,9% (przez 35 godzin) czasu zaplanowanego (48 godzin). (dowód: akta kontroli str. 68)

Z dziećmi objętymi wczesnym wspomaganie nie prowadzono zajęć w okresie wakacji letnich, gdyż jak wyjaśniła dyrektorka Przedszkola „(...) pracownicy specjaliści są zatrudnieni jako nauczyciele z K.N. i obowiązują ich 35 dniowy urlop, który muszą wykorzystać podczas wakacji. Ponadto w okresie wakacyjnym prowadzono remonty: w 2016 r. – termomodernizacja budynku, wymiana okien w całym budynku; w 2017 r. – remont pionu kuchennego, kuchni, rozdzielników wydawania posiłków, wymiana c.o. w całym budynku, a w bieżącym roku planowana jest wymiana instalacji elektrycznej na I skrzydle grupy I i II, korytarza, łazienki., malowanie sal III i IV – są to zalecenia sanepidu. Dodała też, że w czasie wakacji rodzice organizują dzieciom we własnym zakresie dodatkowe turnusy rehabilitacyjne, a w czasie ferii zimowych i wiosennych jeśli dziecko chodziło do Przedszkola wtedy miało realizację godzin, ale były to nieliczne przypadki (np. J.L., P.M., M.R.). Wskazała, że rodzice zazwyczaj nie przyprowadzają dzieci do Przedszkola, gdyż wyjeżdżają z nimi na ferie zimowe lub zapewniają im opiekę starszego rodzeństwa w domu”. (dowód: akta kontroli str. 70-71)

Analiza dzienników nie wykazała, aby w tym samym czasie realizowano z dzieckiem różne zajęcia. Ustalony w dziennym rozkładzie zajęć czas pracy poszczególnych specjalistów wykluczał możliwość prowadzenia z dzieckiem różnych terapii w tym samym czasie. Z dokumentacji Przedszkola wynika, że kierownictwo placówki oraz nauczyciele specjaliści zgodnie z harmonogramem kontaktowali się z rodzicami dzieci. Dyrektorka Przedszkola wyjaśniła też, że żaden z nauczycieli nie odmawia rodzicom udzielania konsultacji np. bezpośrednio po zajęciach lub chwili odbierania dziecka z placówki.

(dowód: akta kontroli str. 70-71, 72-88)

1.4. Spośród czterech nauczycieli/specjalistów, którzy w okresie objętym kontrolą byli członkami Zespołów i prowadzili zajęcia w ramach wsparcia dzieci:

- dwóch krytycznie oceniło opinie Poradni, uznając je za mało precyzyjne lub niewystarczające. Pozostali uważają, że zawierają one podstawowe wskazówki dotyczące potrzeb dzieci i ich rodzin i na początkowym etapie rozpoczęcia terapii umożliwiają ustalenie najważniejszych potrzeb dziecka i jego rodziców, oraz pozwalają na określenie kierunku podejmowanych działań,
- jedna nauczycielka poinformowała, iż nie posiada całościowej wiedzy o zajęciach prowadzonych w Poradni, bowiem informacji tych nie przekazywano do placówki, a rodzice wychowanków nie zawsze informują o korzystaniu przez dziecko z zajęć w Poradni. Pozostali trzej, efektywność zajęć wczesnego wspomaganie realizowanych w Poradni ocenili dobrze, gdyż jak stwierdzili „w ocenie rodziców zajęcia te były efektywne”,
- dwóch nauczycieli uważa, że liczba zajęć wsparcia określona na maksymalnie osiem godzin miesięcznie jest wystarczająca. Natomiast dwóch uważa, że limit ten jest za niski i niewystarczający, bo na spotkania z rodzicami poświęcany jest dodatkowy czas,
- wszyscy nauczyciele, pozytywnie ocenili swoje kwalifikacje, uznając je za wystarczające. Wskazali na potrzebę samokształcenia, uczestnictwo w kursach i szkoleniach oraz wzajemną współpracę i wymianę doświadczeń między sobą,
- wszyscy nauczyciele uważają, że wczesna i należyście przeprowadzona terapia WWRD to ogromna szansa dla dzieci z dysfunkcjami, która umożliwi im start w edukacji przedszkolnej. W ich ocenie pozwala ona na [1] częściowe lub znaczne zlikwidowanie deficytów, [2] zapobieganie pojawianiu się wtórnych zaburzeń rozwoju, [3] poprawienie jakości komunikacji dziecka z otoczeniem, [4] zapobieganie wyobcowaniu dziecka

ze społeczeństwa, [5] usprawnienie ruchowe, poznawcze i emocjonalne, [6] wcześniejsze zdobycie sprawności w zakresie samoobsługi [7] łatwiejsze generalizowanie wypracowanych umiejętności i nawyków, [8] łatwiejsze nawiązywanie kontaktów z rówieśnikami, [9] lepsze przygotowanie do podjęcia nauki w szkole i możliwości objęcia kształceniem specjalnym. Ponadto jedna nauczycielka wskazała, że „(...) wsparcie i ciągłe uświadamianie rodziców sprawia, że nie czują się oni pozostawieni „sami sobie”,

- żaden nauczyciel nie dostrzega trudności we wzajemnym komunikowaniu się z rodzicami i wymianie informacji o dziecku i jego stanie zdrowia. Rodzice informują nauczycieli o dłuższych absencjach dzieci i ich stanie zdrowia mogącym mieć wpływ na zachowanie dziecka. Jedna z nauczycielek wskazała, że „(...) Czasami zdarza się, że rodzic, który poczuł się przytłoczony diagnozą swojego dziecka, i nie do końca pogodził się z jego deficytami zwleka, z podjęciem konkretnych decyzji dotyczących leczenia bądź terapii dziecka. Jednak uważam, że pedagogizacja rodziców, rozmowy z nimi i dawanie poczucia wsparcia i akceptacji stopniowo eliminują takie problemy”,
- zdaniem nauczycieli najważniejszą trudnością w realizacji wczesnego wspomaganie jest absencja dzieci spowodowana ich problemami zdrowotnymi. Żaden z nich nie widzi potrzeby wprowadzenia zmian, gdyż specjaliści zatrudnieni w Przedszkolu są przygotowani i odpowiednio wykwalifikowani do prowadzenia zajęć.

(dowód: akta kontroli str. 89-100)

Uwagi dotyczące
badanej działalności

Najwyższa Izba Kontroli zwraca uwagę, że w każdym roku szkolnym nie realizowano prawie 40% zaplanowanych zajęć z zakresu wczesnego wspomaganie rozwoju. Było to spowodowane przede wszystkim nieobecnościami dzieci. Przedszkole powinno dążyć do zapewniania pełnej realizacji planów zajęć, umożliwiając odpracowanie z dzieckiem zajęć, które z różnych przyczyn się nie odbyły. Realizacja w kolejnych latach szkolnych jedynie około 60% zaplanowanych zajęć świadczy o małej skuteczności działań podejmowanych w celu odpracowania zaległości wynikających z nieobecności dziecka lub nieodbycia się zajęć. Skutkiem nieodpracowania takich zajęć może być niepełna realizacja i mała skuteczność indywidualnie ustalonej terapii wczesnego rozwoju dziecka.

(dowód: akta kontroli str. 68)

Z wyjaśnień Dyrektora przedszkola wynika, że na niski poziom zrealizowanych godzin zajęć wpływ miała absencja dzieci spowodowana ich chorobami (np. M.Ł. w latach 2015/2016 opuściła 47% godzin zajęć; w roku szkolnym 2016/2017 – 56,0%; a roku szkolnym 2017/2018 już 56,2 % zaplanowanego czasu. Podobnie A.H. w roku 2016/2017 nie zaliczyła 58,7% godzin zajęć, Z.C. w latach szkolnych 2016 /2017 i 2017/2018 opuściła odpowiednio: 46,0% i 52,0% godzin i obecnie przebywa w szpitalu. Do grupy tej należą również dzieci: K.S., B.K., i J.D.). Do niezrealizowania planów zajęć przyczyniła się też absencja zdrowotna jednej z nauczycielek, która w roku szkolnym 2015/2016 na zwolnieniu lekarskim przebywała przez 185 dni, w roku szkolnym 2016/2017 – przez 60 dni i w roku szkolnym 2017/2018 – przez 72 dni. W celu łagodzenia skutków jej nieobecności, prowadzenie zajęć w ramach zastępstwa powierzono dwóm nauczycielkom, posiadającym odpowiednie przygotowanie pedagogiczne i logopedyczne. Dyrektor wskazała, że w przypadku nieobecności dziecka lub pracownika, rodzicom proponowano inne terminy, jednak nie zawsze z pozytywnym skutkiem. Dodała, że w przypadkach kiedy rodzic informował, o planowanej nieobecności dziecka w Przedszkolu (np. ze względu na pobyt w szpitalu), starano się w miesiącach poprzedzających zwiększyć ilość godzin zajęć z tym dzieckiem. Wyjaśniła też, że niezrealizowanie zajęć w pełnym wymiarze wynikało również z faktu, iż specjaliści nie zawsze dysponują czasem na odrobienie opuszczonych godzin zajęć terapeutycznych. Nie mogła więc na zastępstwo wyznaczyć innego nauczyciela, który nie był przygotowany do wykonywania rehabilitacji ruchowej, zajęć SI lub logopedycznych.

(dowód: akta kontroli str. 70-71, 284-285)

Ustalono
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej. jednostki w przedstawionym zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena cząstkowa

Opis stanu
faktycznego

W ocenie NIK, w Przedszkolu zapewniono dzieciom odpowiednie działania wynikające z opinii o potrzebie wczesnego wspomagania. We wszystkich przypadkach, terapię podjęto niezwłocznie po zgłoszeniu wniosku przez rodzica. Dla wszystkich dzieci prawidłowo opracowano indywidualne programy wczesnego wspomagania, a ustalone przez Zespoły kierunki i harmonogramy wsparcia wynikały z zaleceń zawartych w opiniach PPP. Zajęcia z dziećmi były prowadzone przez osoby posiadające wymagane kwalifikacje, jednak w wymiarze niższym od zaplanowanego. Przyczyną realizacji jedynie około 60% zajęć była przede wszystkim nieobecność dzieci, a podejmowane przez Przedszkole działania w celu odrobienia zaległości nie były skuteczne.

2. Nadzór, ewaluacja i współpraca z innymi placówkami w realizacji wczesnego wspomagania rozwoju dzieci

2.1. Do dnia kontroli⁷ nie prowadzono arkuszy obserwacji dziecka, wymaganych przepisem § 4 rozporządzenia z 2017 r. w sprawie wczesnego wspomagania. Przyczyny tego opisano w dalszej części wystąpienia w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”. Efekty pracy z dziećmi oceniano na bieżąco w formie wpisów w dziennikach po zakończeniu zajęć oraz okresowo w formie sporządzenia semestralnej i rocznej „Oceny efektywności pracy pomocy psychologiczno-pedagogicznej”. W ocenach tych zawarte były spostrzeżenia i uwagi członków Zespołu, tj. prowadzących z dzieckiem zajęcia psychologiczne, logopedyczne, pedagogiczne, rehabilitacji ruchowej lub integracji sensorycznej. Każdy z oceniających przedstawiał własne wnioski do dalszej pracy z dzieckiem, a na podstawie ocen cząstkowych sporządzano zalecenia do pracy w następnym semestrze z dzieckiem.

(dowód: akta kontroli str. 50-52, 59-60, 72-88)

W trakcie roku szkolnego nie modyfikowano IP oraz harmonogramu zajęć. Rekomendacje Zespołu wyrażone w „Ocenach efektywności pracy pomocy psychologiczno-pedagogicznej”, wykorzystywano przy opracowaniu IP na kolejne lata szkolne. W zależności od wieku dziecka, jego potrzeb edukacyjnych i rozwojowych oraz możliwości psychofizycznych ustalano nowe lub kontynuowano dotychczasowe kierunki wsparcia oraz dokonywano zmian w przydziale różnych zajęć specjalistycznych (np. rehabilitację ruchową wzajemnie zamieniano z zajęciami integracji sensorycznej). W okresie objętym kontrolą odnotowano dwa przypadki sporządzenia (na prośbę rodzica) analizy postępów dziecka w celu przedstawienia jej w placówce wykonującej specjalistyczną diagnozę dziecka.

(dowód: akta kontroli str. 101-102)

Dokonywano też oceny efektywności współpracy specjalistów z rodziną dziecka. Tematykę spotkań oraz kontaktów odnotowywano w „Harmonogramie współpracy”. W każdym roku szkolnym określano też katalog działań wspierających rodziców w zależności od potrzeb. Współdziałanie z rodzicami polegało na prowadzeniu rozmów indywidualnych, udzielaniu porad i konsultacji, informowaniu o instytucjach udzielających wsparcia, informowaniu o szkoleniach rodziców, przekazywaniu materiałów i zaleceń do pracy z dzieckiem w domu, konsultowaniu planów zajęć edukacyjno-terapeutycznych, zapraszaniu rodziców na uroczystości grupowe i przedszkolne oraz wycieczki dzieci, oraz zapewniono możliwość uczestniczenia rodziców w zajęciach z dzieckiem. Członkowie Zespołu oraz dyrekcja Przedszkola w każdym roku szkolnym organizowała spotkania z rodzicami, na których omawiano zakres współpracy, przedstawiano formy wspierania rodziców, plan szkoleń rodziców oraz omawiano priorytety pracy z dziećmi i prezentowano metody pracy stosowane w wczesnym wspomaganiu rozwoju dziecka. (dowód: akta kontroli str. 103-109)

Dyrektor Przedszkola wyjaśniła, że w latach 2015/2016-2017/2018 wystąpiły trzy przypadki rezygnacji rodziców z terapii dzieci z uwagi na ich wyjazd (zmiana miejsca zamieszkania).

(dowód: akta kontroli str. 70)

2.2. Przedszkole nie zawierało żadnych porozumień z innymi placówkami w celu realizacji części wskazań zawartych w opinii o wczesnym wspomaganiu, gdyż jak wyjaśniła dyrektor Przedszkola w dokumentacji tej nie było zaleceń w tym zakresie. Dodała też, że „Próbowaliśmy się dowiedzieć, pozyskać informacje od rodziców, gdzie leczone jest dziecko, w jakiej placówce medycznej. Jednak natrafialiśmy na zdecydowany opór

⁷ Analiza dokumentacji 12 dzieci objętych wczesnym wspomaganiem rozwoju wykazała przeprowadzona 5 kwietnia 2018 r.

rodziców. Rodzice nie chcą się dzielić takimi informacjami uważają, że takie informacje nie muszą być udostępniane placówce. Informacje uzyskane od rodziców, na które mocno naciskaliśmy dotyczyły: jeżeli dziecko było pod opieką DSK w Białymstoku i było otoczone opieką rehabilitacji ruchowej otrzymywaliśmy zaświadczenia od lekarza rehabilitacji ruchowej, na co mamy zwrócić uwagę przy planowaniu pracy z dzieckiem. Informacje dotyczące diety dziecka". W celu uzyskania informacji, czy dzieci korzystają z wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka tylko w Przedszkolu, czy również w innych ośrodkach, od 2017 r. od rodziców pobierano oświadczenia w tym zakresie.

(dowód: akta kontroli str. 110-111, 284-286)

W kolejnych latach szkolnych objętych kontrolą spośród odpowiednio: ośmiorga, 12, i 20 dzieci objętych WWRD, orzeczenia PPP o potrzebie kształcenia specjalnego posiadało dodatkowo odpowiednio: siedmiu, siedmiu i dziesięciu przedszkolaków. Dzieci te objęte były też opieką Zespołu ds. pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Członkami ww. Zespołu było też dwóch nauczycieli prowadzących wczesne wspomaganie. Nauczyciele współpracowali ze sobą, w celu zapewnienia spójności działań wspierających realizowanych w trakcie zajęć WWRD i rewalidacyjnych. Polegało m.in. na: [1] stałej wymianie informacji o dziecku, jego współdziałaniu w sytuacjach zadaniowych, [2] ustalaniu i przestrzeganiu przez wszystkich specjalistów zasady konsekwencji w działaniu, [3] tworzeniu sytuacji, że dziecko realizuje zadanie do końca, [4] wprowadzeniu i przestrzeganiu (przez wszystkich) zasady chwalenia dziecka po każdym zakończonym zadaniu oraz stosowaniu tzw. „wzmocnień pozytywnych”, [5] systematycznej wymianie informacji o zaistniałych sytuacjach trudnego zachowania dziecka, lub jego postępach, [6] tworzeniu warunków do aktywnego i pełnego uczestnictwa dziecka w życiu Przedszkola, w tym braniu udziału w organizowanych wyjazdach, wycieczkach, uroczystościach przedszkolnych. Nie wystąpiły przypadki realizowania dwóch rodzajów zajęć w tym samym czasie. Specjaliści mają wyznaczone godziny pracy w tygodniu, które nie pokrywają w dziennym rozkładzie zajęć. Zajęcia wczesnego wspomaganie nie pokrywały się z czasem trwania zajęć organizowanych przez członków Zespołu d/s. udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla dzieci z orzeczeniami o potrzebie kształcenia specjalnego.

(dowód: akta kontroli str. 112-117, 118-202, 287)

Przedszkole współpracowało z innymi podmiotami zajmującymi się potrzebami dzieci, w tym dzieci objętych WWRD. Od 2015 roku współpracowano z „Fundacją Aktywizacja”, której celem jest mobilizacja społeczności lokalnych do działania i samorozwoju oraz wspieranie prawidłowego rozwoju psychicznego, fizycznego, społecznego i duchowego człowieka w całym cyklu jego życia. W ramach współdziałania zarówno dzieci pełnosprawne jak i niepełnosprawne, w tym objęte wsparciem uczestniczyły w dwóch projektach promujących zdrowy tryb życia, tj. „Przedszkolaki pływają” i „Wodne przedszkole”. Polegały one na organizowaniu nauki pływania. W Przedszkolu czterokrotnie organizowano też akcję proekologiczną promującą recyding – „Ekowalentynki”. Dzieci w zamian za zużyte baterie i drobny sprzęt elektroniczny otrzymywały upominek. Od 2016 roku Przedszkole włączyło się w ogólnopolską akcję „Recycling daje owoce – elektrośmieci” wymieniane są na owoce, a w 150. rocznicę urodzin Marszałka Józefa Piłsudskiego, dzieci brały udział w lekcjach muzealnych w ramach projektu „Mali odkrywcy historii poznają J. Piłsudskiego”. Z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Łapach Przedszkole współpracowało w celu udzielenia pomocy rodzinie, w tym umożliwienie refundowania obiadów przedszkolakom. Z PPP w Łapach współpraca polegała na organizowaniu nauczycielom Przedszkola warsztatów oraz szkoleń rodziców nakierowanych na rozwinięcie kompetencji rodzicielskich. Specjaliści Poradni nie uczestniczyli w posiedzeniach Zespołu i nie konsultowali zakresu pomocy udzielanej przez Przedszkole dzieciom. Nauczyciele z Przedszkola uczestniczyli również w organizowanych konferencjach pt: „Wczesne wspomaganie rozwoju – wsparciem dla dziecka i jego rodziny”, „Zrozum – mam autyzm”. Przedszkole współpracuje też z Fundacją „Larus”, która realizuje działania na rzecz tworzenia jak najkorzystniejszych warunków do pełnego fizycznego i osobowego rozwoju osób niepełnosprawnych, w tym aktywnego i godnego uczestnictwa ich w: kulturze, sporcie, edukacji, życiu społecznym, gospodarczym, a także pomoc ich rodzinom i opiekunom. W ramach współpracy 1 lipca 2017 r. odbyło się spotkanie rodzinne w lesie w ramach projektu „Mamo, tato pokażę Ci las!”. Realizowano też: projekt „Klimatyczni Dziadkowie i wnuki - czyli o klimacie na wesoło”,

warsztaty terenowe w Ośrodku Edukacji Leśnej „Cyraneczka” Nadleśnictwa Rudka; warsztaty, weekendowe wyjazdy rodziców i dzieci; „Przedszkole na deskach” – 11 warsztatów teatralnych dla dzieci; „Malowanie muzyki” oraz sześć warsztatów integracyjnych poświęconych muzyce klasycznej. Wraz z Fundacją „Syriusz” realizowano też projekt „Lepsze Jutro”, a w ramach warsztatów popularyzowano wczesną interwencję, profilaktykę i jej wpływ na proces rehabilitacji. Projekt realizowany był pod patronatem Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Białymstoku. (dowód: akta kontroli str. 70-71)

2.3. Plany nadzoru i wnioski ze sprawowanego przez dyrektora Przedszkola nadzoru pedagogicznego w latach szkolnych objętych kontrolą, były przedstawiane Radzie Pedagogicznej terminowo. Problematyka organizacji WWRD była przedmiotem ewaluacji wewnętrznej, co dokumentowano w kwestionariuszach: „Arkusz do analizy dokumentów”, „Informacja o pracy pedagogicznej nauczyciela”, „Arkusz sprawozdawczy dyrektora z planowej kontroli nauczyciela”, „Arkusz obserwacji”, „Informacja o pracy psychologa, specjalisty rehabilitacji ruchowej i SI”. Nauczyciele zajmujący się wczesnym wspomaganiem m.in.: [1] tworzyli warunki do zaspokajania specjalnych potrzeb dzieci, podejmując działania wspierające, współpracując z rodzicami i wyznaczonymi specjalistami, [2] udzielali dzieciom pomocy psychologiczno-pedagogicznej dostosowanej do rozpoznanych potrzeb, [3] stosowali indywidualizację pracy wspomagającej rozwój dziecka, [4] systematycznie informowali rodziców o postępach i niepowodzeniach wychowanków oraz udzielali im porad i konsultacji w zakresie stymulacji i metod rozwoju stosowanych w domu, [5] aranżowali przestrzeń otaczającą dziecko w taki sposób, aby wpływała ona na jego aktywność, [6] prowadzili wymaganą dokumentację, a wpisy w dziennikach korelują z miesięcznymi planami pracy oraz treściami zawartymi w IP. W zakresie modyfikacji organizacji procesu wsparcia dyrektor Przedszkola formułowała wnioski dotyczące m.in.: doskonalenia procedury wspomagania rozwoju dziecka, w tym indywidualizację oddziaływań, podejmowania działań zachęcających rodziców do włączania się w proces wspierania rozwoju dziecka poprzez uczestnictwo w życiu grupy, aktywne uczestnictwo w zajęciach otwartych prowadzonych przez specjalistów, udział w uroczystościach, konkursach i imprezach. (dowód: akta kontroli str. 118-202)

W celu podniesienia jakości terapii dzieci objętych wczesnym wspomaganiem rozwoju w Przedszkolu organizowano tzw. „Obserwacje koleżeńskie”, będące formą superwizji i polegające na współuczestniczeniu (innego specjalisty) w zajęciach prowadzonych z dzieckiem lub w grupie integracyjnej. Po odbyciu takich zajęć nauczyciele wymieniali się własnymi spostrzeżeniami i uwagami dotyczącymi usprawnienia metod pracy. Wyniki tych obserwacji dokumentowano w „Arkuszach obserwacji koleżeńskich w Przedszkolu Nr 1 w Łapach w ramach ewaluacji wewnętrznej”. (dowód: akta kontroli str. 203-207)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym zakresie stwierdzono nieprawidłowość polegającą na nieprzewodzeniu „Arkuszy obserwacji dziecka” wymaganych przepisem § 4 rozporządzenia z 2017 r. w sprawie wczesnego wspomagania.

Z wyjaśnień Dyrektora Przedszkola wynika, że arkusze nie prowadzono przez przeoczenie. Nie miało to jednak wpływu na prowadzoną obserwację i ocenę postępów dziecka. *„Przyjęta dotychczasowa dokumentacja określona w regulaminie WWRD prowadzona była na bieżąco: wpisy w dzienniku, notatki, zeszyty obserwacji. Efekty działań odnotowano w semestralnych i rocznych ocenach. Nieprzewodzenie arkuszy wynikało z przeoczenia, ale zobowiązuję się do założenia arkuszy obserwacji dla każdego dziecka już w miesiącu kwietniu 2018 r.”* (dowód: akta kontroli str. 285)

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia, iż z należytą starannością dokonywano ewaluacji udzielanej pomocy w realizacji wczesnego wspomagania rozwoju dzieci. Oceny tej dokonywali wszyscy specjaliści wchodzący w skład Zespołu, a wypracowane wnioski wykorzystywano w modyfikacji Programu (w następnym roku szkolnym) i dostosowaniu go do potrzeb i możliwości edukacyjnych, rozwojowych oraz psychofizycznych dziecka. W celu poszerzenia metod oddziaływań terapeutycznych i wychowawczych prowadzono też aktywną współpracę z różnymi stowarzyszeniami zajmującymi się potrzebami dzieci specjalnej troski, współuczestnicząc w realizowanych projektach. Realizacja WWRD objęta była też nadzorem pedagogicznym dyrektora. Stwierdzona nieprawidłowość dotyczyła nieprzewodzenia wymaganych „Arkuszy obserwacji dziecka”.

Opis stanu
faktycznego

3. Warunki organizacyjne i finansowe wczesnego wspomaganie rozwoju dzieci

3.1. W placówce zapewniono kadre posiadającą kwalifikacje do prowadzenia zajęć wczesnego wspomaganie oraz zadbano o stworzenie możliwości doskonalenia i dokształcania zawodowego nauczycieli w tym zakresie. Spośród 23 pracowników pedagogicznych zatrudnionych w Przedszkolu wczesnym wspomaganie zajmowało się pięć osób, z tego:

- nauczycielka dyplomowana z 39-letnim stażem pracy, która ukończyła studia wyższe na kierunku Wychowanie Przedszkolne i studia licencjackie z zakresu oligofrenopedagogiki,
- nauczycielka dyplomowana z 36-letnim stażem pracy, która ukończyła studia wyższe na kierunku Pedagogika Wczesnoszkolna, oraz Studia Podyplomowe w zakresie oligofrenopedagogiki,
- nauczycielka kontraktowa z 15-letnim stażem pracy, która ukończyła studia wyższe na Wydziale Psychologii i studia podyplomowe z zakresu logopedii,
- nauczycielka kontraktowa z czteroletnim stażem pracy, absolwentka Uniwersytetu w Białymstoku na kierunku Filologia polska, odbyła przygotowanie pedagogiczne, ukończyła Studia Podyplomowe z zakresu logopedii,
- nauczycielka stażysta, absolwentka Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego na kierunku Fizjoterapii i Akademii Pedagogiki Specjalnej w Warszawie.

(dowód: akta kontroli str. 208, 209-210)

Specjaliści uczestniczyli też w zewnętrznych szkoleniach i kursach umożliwiających rozwijanie kompetencji w zakresie wczesnego wspomaganie. W aktach osobowych tych nauczycieli znajdowały się zaświadczenia, certyfikaty z odbytych szkoleń, kursów o różnej tematyce organizowanych m.in. przez Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną w Łapach, Centrum Edukacji Nauczycieli w Białymstoku, Centrum Kształcenia „Dobra Kadra” w Warszawie, Ośrodek Psychoterapii „Sukces” w Warszawie, Miejski Ośrodek Doradztwa Metodycznego w Białymstoku.

(dowód: akta kontroli str. 211)

W Przedszkolu zgromadzono księgozbiór zawierający około 100 pozycji literatury fachowej, w tym poświęconej tematyce wczesnego wspomaganie i różnych terapii.

(dowód: akta kontroli str. 212, 225-227)

3.2. Przedszkole urządzone w dwukondygnacyjnym budynku. Przy wejściu głównym zainstalowano windę osobową (z której w chwili obecnej korzysta jedno dziecko poruszające się na wózku inwalidzkim). Drzwi wejściowe do pomieszczeń oraz ciągi komunikacyjne dostosowano do poruszania się osób niepełnosprawnych korzystających z wózków inwalidzkich, a zatem dostęp do pomieszczeń w których realizowane są zajęcia terapeutyczne był umożliwiony. Na zapleczu Przedszkola urządzone (ogrodzony) plac zabaw dla dzieci wraz z ogrodem edukacyjnym. Wyposażony został w urządzenia i sprzęty do zabaw ruchowych. Zajęcia terapeutyczne prowadzono w oddzielnych gabinetach psychologa, logopedy, terapeuty ruchowego i integracji sensorycznej. Gabinety były w sposób czytelny oznakowane z uwzględnieniem godzin pracy specjalistów. Nie występuje sytuacja, że w jednym pomieszczeniu realizowane są dwa rodzaje terapii jednocześnie. Powierzchnia gabinetów wynosiła od 12 m² do 30 m² (gabinet SI). W Przedszkolu było wydzielone pomieszczenie dla rodziców z małymi dziećmi, w którym mogli oczekiwać na odbycie się terapii lub zajęć. Poszczególne gabinety specjalistyczne wyposażono w zestawy pomocy dydaktycznych oraz terapeutycznych, w tym m.in.: sprzęt rehabilitacyjny, sprzęt do integracji sensorycznej, zabawki edukacyjno-rozwojowe, oprogramowanie komunikacyjne i komputerowe do wprowadzania alternatywnych i wspomagających metod porozumiewania się. W Przedszkolu urządzona była też sala gimnastyczna wyposażona m.in. w drabinki przyściennie, materace oraz podstawy sprzęt sportowy. Pomieszczenia grupowe urządzone estetycznie (kolorowo) oraz wyposażono je w meble dostosowane do wieku i wzrostu dzieci.

(dowód: akta kontroli str. 213-227)

3.3. W kolejnych latach budżetowych środki finansowe (w rozdziale 85404) na realizację wczesnego wspomaganie rozwoju planowano w kwotach wyższych niż w roku poprzednim. W 2015 r. na zadanie to zaplanowano 28.575 zł, w roku 2016 wzrosły one do kwoty

41.600 zł, w roku 2017 wzrosły do 56.761 zł i na 2018 r. zaplanowano 94.800 zł. Dynamika wzrostu nakładów na ten cel wynikała z co raz większej (każdego roku szkolnego) liczby dzieci objętych wsparciem (w 2014 r. – sześćcioro dzieci, w 2015 r. ósmioro dzieci, w 2016 r. – 12 dzieci i w 2017 r. – 20 dzieci). Z analizy danych zawartych w metryczkach subwencji wynika, że w kolejnych latach budżetowych wydatki zaplanowano w kwocie wynikającej z części oświatowej subwencji ogólnej przekazanej organowi prowadzącemu na ten cel⁸, z wyjątkiem roku 2016, w którym zwiększono plan wydatków o 3.540,72 zł w związku z objęciem WWRD dwójki dzieci zgłoszonych w trakcie roku szkolnego. Podstawą naliczenia wartości subwencji (w następnym roku budżetowym) były prawidłowo wprowadzone do SIO dane o liczbie dzieci według stanu na 30 września. Zaplanowane środki wydawkowano w pełnej wysokości. W okresie objętym kontrolą nie korzystano z innych pozabudżetowych źródeł finansowania. (dowód: akta kontroli str. 228-258)

3.4. Dokumentacja poszczególnych dzieci gromadzona była w indywidualnych teczkach przechowywanych w gabinecie dyrektora. Akta były kompletowane w sposób umożliwiający ustalenie przebiegu procesu wsparcia w poszczególnych latach szkolnych. W teczkach gromadzono następujące dokumenty: „Opinia o potrzebie wczesnego wspomagania rozwoju dziecka” wydana przez PPP, wniosek rodzica, „Zgoda rodzica/opiekuna prawnego na przetwarzanie danych osobowych dziecka”, „Kwestionariusz wywiadu z rodzicami”, „Arkusze diagnozy funkcjonalnej dziecka z niepełnosprawnością”, „Indywidualny program zajęć terapeutycznych”, „Priorytety zajęć rehabilitacji ruchowej”, „Zakres działania i pracy z psychologiem”, „Priorytety terapii indywidualnej”, „Harmonogram zajęć otwartych i instruktażowych dla rodziców”, „Harmonogram obserwacji koleżeńskich”, „Harmonogram współpracy specjalistów z rodzicami”, „Ocena efektywności pomocy psychologiczno-pedagogicznej”, dzienniki „Zajęć rehabilitacji ruchowej - integracja sensorycznej” i „Zajęć logopedycznych”. Brak było natomiast „Arkuszy obserwacji dziecka”, co opisano w punkcie 2.1 wystąpienia. Z dokumentacją tą mogli zapoznać się jedynie członkowie powołanych Zespołów oraz kierownictwo Przedszkola. Nie stwierdzono przypadków aby udostępniano ją na zewnątrz w formie załączania jej do arkuszy organizacyjnych oraz aneksów do tych arkuszy. (dowód: akta kontroli str. 259-283)

Ustalono
nieprawidłowości

Ocena cząstkowa

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

W przedszkolu zapewniono warunki organizacyjne oraz podjęto skuteczne działania w celu zapewnienia środków na realizację wczesnego wspomagania rozwoju. Realizacją tego zadania zajmowali się specjaliści z wymaganymi kwalifikacjami. Osoby te uczestniczyły w kursach i szkoleniach poszerzających ich wiedzę i doświadczenie w zakresie wspomagania rozwoju dzieci. Zajęcia były prowadzone w bezpiecznych warunkach lokalowych oraz przy wykorzystaniu odpowiednich środków dydaktycznych i rehabilitacyjnych gwarantujących właściwą realizację wczesnego wspomagania dzieci. Zajęcia odbywały się w wydzielonych gabinetach w czasie niekolidującym z innymi terapiami. Dane dotyczące dzieci objętych wsparciem były rzetelnie wprowadzane do SIO, a wysokość środków otrzymywanych z subwencji oświatowej zabezpieczała możliwość realizacji zadań związanych ze wczesnym wspomaganiem rozwoju dzieci. Prawidłowo też gromadzono i przechowywano dokumentację dzieci objętych procesem wsparcia.

III. Wnioski

Wniosek pokontrolny

Przedstawiając powyższe oceny i uwagę wynikającą z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, wnosi o prowadzenie arkusza obserwacji dziecka zgodnie z wymogiem § 4 rozporządzenia w sprawie wczesnego wspomagania.

⁸ W odniesieniu do dzieci objętych wczesnym wspomaganiem w placówce zgodnie z kwotą wyodrębnioną w metryczce oświatowej na realizację wczesnego wspomagania w pozycji P 47 (2016 r.), P51 (2017 r.), P57 (2018 r.).

IV. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach: jeden kierownikowi jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

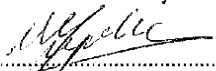
Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK, kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Białymstoku.

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK, proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosku pokontrolnego i uwagi oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

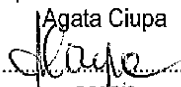
W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Białystok, dnia 10 maja 2018 r.

Kontroler
Marek Zapolski
doradca ekonomiczny

.....
podpis

DYREKTOR DELEGATURY
Najwyższej Izby Kontroli w Białymstoku
z up. WICEDYREKTOR

Agata Ciupa

.....
podpis